

Harasztiné Bata Zsuzsanna

Júniusi parázs mese

Napernyős leánderes erkélyről nézzük most a felhőket a júniusi délutánon s közben szokatlan melegen tűz a Nap...

Forrók az éjszakák, az Újhold épp telőben. A csillagok szikráznak, különböző égi térképen mozognak a bolygók. A Neptunusz, a Merkúr, a Vénusz mindenféle üzeneteket küldenek... De kinek? A kisgyerekek semmit sem éreznek ebből. Csak azt tudják, hogy az óvodában lassan bezárul az év, a kicsikből óvodás lesz, a nagyokból meg lassan iskolás és vidámsággal telt a gyermeknap. Végre annyi fagyaltot ehettek, amennyire vágytak, a színes luftballonok szálltak a magas égbe, ha véletlenül eleresztették a fonalat. Kékek, rózsaszínűek. Igazi szemvidítóak. Nyaralásra készülhet hamarosan a család.

- Június van, esőt hoz hamarosan Medárd, - mondja Anyuka és hat éves Luca felkapja a fejét.

- Ki az a Medárd? Miért csak Medárd hozhat esőt, hisz volt májusban épp elég. Még a patakok is megáradtak, elsodorták a lehullott faágakat meg a leveleket az úton az autók kerekéi elé.

-A hagyományt emberek őrzik, azaz a régen megtapasztaltak szerint azt mondják: Ha Medárd napján esik, utána 40 napig tart(hat) az eső.

Luca elképed.

-De hiszen akkor odalesz a nyári tábor, a nyári utazás, a kirándulás, ha negyven napig esik. Anyuka nyugtatja:

-Meglátjuk idén, hogy valóban esősre fordul-e az idő. Minden lehetséges. Ha Medárd nem hoz esőt, akkor szépséges lesz a nyár s vidám lesz a Szent Iván -éj.

Emlékszel Lucám? Tavaly azon az éjszakán micsoda fények voltak az égen és mindenütt tüzek lobbantak a réteken, erdők szélén? Vidám felnőttek, sőt gyerekek táncolták körül a tűzrakást, köszöntve a nyári napfordulót.

Lám, az is egy régi hagyomány ősidőktől fogva. De mit is mondok!! Ősidők.

Emlékszel, hogy a tűzből kipattanó szikrák és hamvadó tűzben a **parázs mit mesélt?**

-Az égből, az összedörrenő, egymásnak feszülő felhők közül jött a villámlás, égi fény, vakító. Belekapott a száraz fűbe, az ágakba, meggyulladt és melegítette az akkor élőket, barlanglakókat, gyerekeket és felnőtteket. Félték eleinte, őrizték a tüzet. Hamar megtapasztalták, hogy mennyi haszna van a Tűznek. A legfontosabb az volt, hogy mindig maradjon parázs, amit kis legyezéssel, fújással éleszteni lehetett. Pirosan izzott. Követ tettek fölé. A forró kövön lepényt lehetett sütni meg mást is.

Mindig az asszonyok őrizték a tüzet...

Idők múltával kis olaj mécseseket készítettek, meg viasz mécseseket, kanóc volt bennük, lángja volt, megvilágította szelíden a kis területet, ahol éltek, elriasztotta az éjszakai látogatókat, élelmet kereső vadon élő állatokat, rovarokat. Talán a bagoly volt az egyetlen, mely igazi éjszakai madár, fél szeme hunyva volt mindig, mi mindenről tudott volna mesélni. Mondják, hogy bölcs madár. Hallgat, csak akkor kuvikol, ha veszélyt érez.

Később gyertyát öntöttek viaszból ügyes felnőttek formákba. Ha szél fúj, óvni kellett, hogy megmaradjon a lángja. Bevilágította a barlangot akár egész éjjel. Fényében látni lehetett a

nagy családot, mert akkor sokan éltek a barlangban, szülők, nagyszülők, sőt még az idősebb dédszülők is és sok-sok kis gyerek. Mindenkinek volt éjjel és nappal valamilyen fontos feladata.

A gyertya után jött a lámpás, később gázlámpa, a villanyvilágítás, a neon s újabb találmányok.

Ha nincs villámlás és nincs száraz fű és nincs tüzet fogott faág, nincs meleg, nincs fény, nincs gyertya, nincs olajmécse és nincs... Nem sorolom tovább -mondja a parázs..

Luca ábrándosan néz, hallgat...

- Képzeld Luca, gyerekkorban nekünk is volt petróleum lámpánk, vidéken éltünk és a lámpa csavarható kanóccával nagyobb lett a láng, erősebb volt a fény, s ha nem tanultuk meg a leckét nappal, akkor bizony este lámpásnál kellett újraolvasni 10 - szer az olvasmányt, meg is maradt a fejünkben. Szép díszesek voltak ezek a petróleumlámpák porcelánból, üvegből. A vasalóba parázs került, az forrósította át az öntött vasaló talpát, cakkos farkas-fogakra emlékeztetett a nyílása, izzott benne a tüzes parázs. Volt később villanyvilágítás is, s egyidejűleg a rádió is megszólalt, az utcán a megafonok harsogták a híreket,, a gázlámpákat az utcán lecserélték villanyégőkkel, majd még később jött a neon meg a jobbnál jobb találmányok,a takarékos izzók...

De emlékezz kislányom, hogy mit is mondott a parázs: - Ha nincs villámlás... Igen a csillagvilágban rend van, a földön meg rendetlenség. Vigyázni kell a vízre, tűzre, földre levegőre, a növényekre, állatokra. Mindezt az Ember a felelős. Az az ember, aki nézi napos délutánon a felhőket és éjjel a növekvő Holdat. És várja Medárdot, hoz-e esőt és várja a nap-éj fordulót és figyel a bolygók üzenetére. Hogy mit üzen a Merkúr, a Neptunusz a Vénusz, azaz a legfényesebb, mely hihetetlen, de gömbalakú és fogy és nő, mint a Hold. Akár kifli alakja is lehet est-hajnalonként.

S az Ember figyel persze önmagára, hogy jó döntéseket hozzon, hogy kerülje a feszültséget, hogy kiegyensúlyozott legyen családjában, gyermekei körében és másutt is kis és nagy közösségekben.

Lucám, ha megnősz, felnőttként másképp nézed az évszakok múlását, de a **parázs-mese** örök tanulság legyen. A parázs, ami az otthon melegét, a szeretetet jelenti, amit őrizni kell, s amíg visszatérsz-visszatérhetsz apához, anyához, testvéreidhez, tudnod kell, hogy mindig lesz itthon parázs és szeretet, amit neked is tovább kell adnod.

2017. június 3.